

Stortingets ombudsnemnd for Forsvaret

Til: Ombudsnemndas medlemmer

Fra: Forsvarsombud Roald Linaker

Sak nr.
2022/10-9

Dato
05.06.2023

Referat fra nemndsmøtet 30. mai 2023

1 INNLEDNING

(1) Den 30. mai 2023 var Ombudsnemnda samlet i Oslo. Nemndsmedlem Cecilie Gjennestad meldte forfall. Agendaen bestod av et møte med forsvarsministeren og et møte (oppstartsmøte) med Riksrevisjonen. Riksrevisjonen var referent for oppstartsmøtet.

2 OMBUDSNEMNDAS MØTE MED FORSVARSMINISTEREN

(2) Til stede fra Forsvarsdepartementet var forsvarsminister Bjørn Arild Gram, politisk rådgiver Marie Lamo, ekspedisjonssjef Kjersti Klæboe, fungerende seksjonssjef kommandør Casper Erichsen og rådgiver Henrik Izzet Thommesen.

(3) Fra Ombudsnemndas side ble enkelte problemstillinger fremhevet på bakgrunn av nemndas virksomhet i 2022:

- Personellstrukturen i Forsvaret er presset i form av mangelen på personell og kompetanse. Dette går blant annet ut over arbeidsmiljøet. Nemnda møter mange ansatte i Forsvaret som er slitne og oppgitte over situasjonen.
- Nemnda har mottatt opplysninger fra flere hold om at rapporteringskulturen i Forsvaret står under press, i den forstand at det gjelder å fremheve gode effekter og skjule ulemper, blant annet i tilknytning til omstillingsprosesser.
- Nemnda er bekymret for innretningen av lederutdanningen i Forsvaret, nærmere bestemt hvorvidt det utdannes et tilstrekkelig antall ledere og om disse gis de nødvendige forutsetningene for å utøve godt lederskap og til å vokse inn i rollen. Nemnda mener det er viktig at Forsvaret gir gode betingelser og insentiver for å holde på og derigjennom få utvikle sine ledere ytterligere.
- Nemnda er opptatt av Forsvarets arbeid mot mobbing og seksuell trakassering, herunder at bebudede tiltak blir iverksatt. Nemnda mener det er viktig at lovbrudd og overtramp møtes med en adekvat reaksjon, og at oppslag om at personer som er funnet skyldig i uønsket atferd, har fått opprykk eller er blitt tildelt attraktive stillinger, er meget uheldige.

- (4) Forsvarsministeren er opptatt av å styrke personellstrukturen i Forsvaret. Personellet er en avgjørende ressurs for å lykkes med Forsvarets planer. Med utsikt til en ny langtidsplan ser forsvarsministeren at Forsvaret trenger mer personell, særlig i den operative enden. Forsvarsministeren informerte om at det er satt av 21 millioner kroner til å øke inntaket gjennom krigsskolene for å utdanne flere offiserer. I Heimevernet øker man kurs- og treningsmengden for et større antall vernepliktige enn tidligere.
- (5) Når det gjelder etterslepet på standard og vedlikehold av personellrelatert eiendom, bygg og anlegg, påpekte forsvarsministeren at selv om dette fremdeles er en utfordring, er det tross alt satt inn en del øremerkede midler for å utbedre forholdene der det trengs mest. I 2023 foreslo regjeringen 100 millioner kroner til vedlikehold av kaserner og kvarter. I tillegg lå det 10 millioner kroner i budsjettene til å fortsette tilpasningen av EBA til allmenn verneplikt. Målrettingen av utbedringstiltakene skjer blant annet på bakgrunn av innspill fra Tillitsvalgtdordningen.
- (6) Forsvarsministeren mener det fremdeles er rom for å effektivisere og modernisere Forsvaret, og at det er viktig at disse prosessene fortsetter selv om forsvarsbudsjettet skal økes fremover. I den forbindelse ønsker Forsvaret å samle sine HR-ressurser, herunder det velferds- og veteranrelaterte, og legge dette inn i Forsvarets personell- og vernepliktssenter. Forsvarsministeren mener må man finne et fornuftig balansepunkt mellom å rasjonalisere driften på den ene side og å hensynta behovet for styring og kompetanse lokalt på den annen side. Forsvarsministeren mener det er viktig at HR-ressursene vokser suksessivt etter hvert som personellmengden øker.
- (7) Ett av målene med tillitsreformen som forsvarsministeren skal gjennomføre i Forsvaret, er å innrette ledelsen av Forsvaret slik at man får bukt med ansvarspulveriseringen som ligger i dagens system, slik dette blant annet er beskrevet av Ombudsnemnda i tilsynsrapportene fra 2022. Forsvaret skal få en tydeligere og sterkere rolle i planlegging av egen virksomhet og prioritering av egne innsatsfaktorer og aktiviteter.
- (8) Forsvarsministeren deler Ombudsnemndas synspunkter om at mobbing og seksuell trakassering og tilstøtende atferd skal møtes med en adekvat reaksjon. Forsvarsministeren mener det er viktig og bra at Forsvaret allerede har gjennomført en rekke tiltak, både for å forebygge mobbing og seksuell trakassering og for å behandle slike saker riktig når det kommer til det.
- (9) Forsvarsministeren inviterer Ombudsnemnda til å ta kontakt utenom de årlige møtene, hvis spesielle problemstillinger skulle dukke opp.

***